

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: J. Z., zastoupeného Mgr. Janem Hejdou, advokátem, se sídlem nám. Míru 18, Litvínov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7 - Letná, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2009, č. j. 7 Ca 347/2008 - 14,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označené usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru sociálního zabezpečení (dále jen „žalovaný“). Tímto rozhodnutím ze dne 20. 3. 2000, č. j. OSZ - 58260/7/VD - 2000, bylo rozhodnuto o zániku nároku stěžovatele na příspěvek za službu ke dni 17. 4. 2000.

Městský soud napadeným usnesením žalobu stěžovatele odmítl, neboť stěžovatel proti citovanému rozhodnutí žalovaného nepodal opravný prostředek (odvolání), ačkoli mu to zákon umožňuje a byl o tom řádně poučen. Městský soud proto poukázal zejména na § 5, § 46 odst. 1 písm. d) a § 68 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a konstatoval, že je správní žaloba nepřipustná, pokud žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem.

Stěžovatel namítá v kasační stížnosti nezákonnost napadeného usnesení městského soudu spočívající v nesprávném posouzení právní otázky a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí, jestliže tato vada mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé dle § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s.

Stěžovatel považuje rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 3. 2000, č. j. OSZ - 58260/7/VD - 2000, vydané na základě ustanovení § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie ČR, za protiprávní a tedy od počátku neplatné.

Za důvod pro zrušení předmětného rozhodnutí žalovaného považuje stěžovatel především fakt, že toto rozhodnutí ve svém odůvodnění nevysvětluje vztah vzájemně rozporných ustanovení § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona o služebním poměru příslušníků Policie ČR, čímž splňuje podmínku pro zrušení rozhodnutí správního orgánu soudem dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatel dále vyjadřuje svou pochybnost o existenci právní subjektivity Odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra ČR a vyjadřuje názor, že rozhodnutí tohoto orgánu jsou proto od počátku neplatná. Pro podporu tohoto tvrzení stěžovatel poukazuje na Nařízení Evropského parlamentu č. 883/2004 ze dne 29. 4. 2004, čl. 1, a další stěžovatelem blíže neupřesněná ustanovení českých zákonů a vyhlášek.

Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení formálních náležitostí kasační stížnosti. Kasační stížnost byla podána včas a směřuje proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo a je zastoupen dle § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud následně přezkoumal napadené usnesení v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Ačkoli stěžovatel ve své kasační stížnosti uvedl, že důvody jeho kasační stížnosti jsou uvedeny v § 103 odst. 1 a) a d) s. ř. s., Nejvyšší správní soud konstatoval, že posoudil kasační stížnost dle jejího obsahu a je tedy zřejmé, že stěžovatel požaduje zrušení napadeného rozhodnutí z důvodu dle § 103 odst. 1 e) s. ř. s., neboť se dovolává nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí svého návrhu.

Při posuzování námitek uplatněných stěžovatelem je nutno v první řadě odkázat na důvod, pro který byla žaloba městským soudem odmítnuta, tj. nevyčerpání opravných prostředků ve správním řízení. Městský soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí tento důvod stěžovateli srozumitelně a jednoznačně sdělil.

Nepřípustnost žaloby dle § 68 písm. a) s. ř. s. je výrazem zásady uvedené v § 5 s. ř. s. Dle tohoto ustanovení nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon. Soudní ochrana tak nenahrazuje správní přezkum, ale nastupuje teprve poté, kdy jsou vyčerpány veškeré možnosti nápravy nezákonného či vadného správního rozhodnutí prostředky správního řízení s tou podmínkou, že procesní předpisy správního řízení podání opravných prostředků umožňují. Svých práv se tedy žalobou proti rozhodnutí správního orgánu nemůže úspěšně

domoci ten, kdo proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně opravný prostředek (tj. odvolání) nepodal, s výjimkou případů, kdy rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu práv žalobce změněno k opravnému prostředku jiného. Tento závěr vyslovil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozhodnutí ze dne 12. 5. 2005, č. j. 2 Afs 98/2004 - 65, publikovaném pod č. 672/2005 Sb. NSS: „Podmíněnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby k soudu (§ 5, § 68 písm. a/ s. ř. s.) je nutno vnímat jako provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. To znamená, že účastník správního řízení musí zásadně vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve své procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Soudní přezkum správních rozhodnutí je totiž koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivně veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy.“

Zákon o služebním poměru příslušníků Policie ČR v ustanovení § 132 upravuje možnost se proti žalobou napadenému rozhodnutí odvolat, a to písemně nebo ústně do protokolu (§ 123), u služebního funkcionáře, který vydal žalobou napadené rozhodnutí ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí, o čemž byl stěžovatel v napadeném rozhodnutí řádně poučen. Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud ověřil, že součástí napadeného správního rozhodnutí je poučení o opravném prostředku a že stěžovatel odvolání proti rozhodnutí žalovaného nepodal. Tuto skutečnost přitom v kasační stížnosti nezpochybňuje ani sám stěžovatel.

Z výše uvedeného vyplývá, že stěžovatel v řízení před správním orgánem nevyčerpal řádné opravné prostředky, které připouští § 132 zákona o služebním poměru příslušníků Policie ČR, což městský soud posoudil jako důvod nepřipustnosti žaloby dle § 68 písm. a) s. ř. s. Pokud stěžovatel spatřoval nezákonnost usnesení o odmítnutí žaloby ve skutečnosti, že napadené rozhodnutí správního orgánu neobsahovalo v odůvodnění vysvětlení vztahu vzájemně rozporných ustanovení § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona o služebním poměru příslušníků Policie ČR a že toto rozhodnutí bylo dle názoru stěžovatele vydáno orgánem bez právní subjektivity, pak je zřejmé, že tyto skutečnosti nejsou relevantní pro vyvrácení závěru městského soudu o nepřipustnosti jeho žaloby z důvodu nevyčerpání opravných prostředků ve správním řízení. Uvedené námitky stěžovatele proto nejsou důvodné.

Nejvyšší správní soud nezjistil naplnění žádného z důvodů kasační stížností uplatňovaných stěžovatelem, sám neshledal ani jiné vady uvedené v ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, kasační stížnost proto podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.) a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady řízení nevznikly, proto mu nebyly přiznány.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. února 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu